

گزارش پیرامون طرح قانون مؤسسات غیر دولتی

طرح قانون مؤسسات غیر دولتی ذریعۀ نامۀ شماره (۳۱۰) مؤرخ ۱۳۹۸/۴/۳ ریاست انسجام مؤسسات غیر دولتی وزارت محترم اقتصاد غرض تدقیق و طی مراحل قانونی به این وزارت مواصلت ورزیده بود، طرح قانون مذکور در انستیتوت امور قانونگذاری و تحقیقات علمی - حقوقی مورد تدقیق قرار گرفته اینک طرح نهائی آن به داخل (۸) فصل و (۶۴) ماده ترتیب و آمادۀ طی مراحل قانونی می‌باشد، قابل ذکر است که طرح قانون متذکره شامل ربع سوم پلان کار تقنینی سال ۱۳۹۸ نیز بوده است.

ضرورت وضع

طوری که می‌دانید، هر سند تقنینی با در نظر داشت نیازمندی های عینی جامعه وضع می‌گردد، قانون مؤسسات غیر دولتی (NGOs) قبلاً ذریعۀ فرمان رئیس جمهوری اسلامی افغانستان توشیح و منحیث فرمان تقنینی در جریدۀ رسمی شماره (۸۵۷) سال ۱۳۸۴ نشر گردیده است، قانون مذکور بنابر نیازمندی های همان زمان وضع گردیده بود و در رابطه به وظایف و مسؤولیت های مسؤولین رهبری و اجرائی مؤسسات، تطبیق پروژه ها، هماهنگی با ادارات سکتوری، مکلفیت مؤسسات به داشتن پلان کاری سالانه، فعالیت های اقتصادی مؤسسات، نقش وزارت ها و ادارات مسؤول، نظارت و ارزیابی مؤسسات و استفاده مؤثر از منابع تمویل مؤسسات احکام به صورت مشخص و واضح بیان نگردیده بود که سبب عدم شفافیت و پاسخدهی مؤسسات و بروز مشکلات در تطبیق قانون گردیده و از لحاظ ساختاری نیز ایجاب می‌نمود تا قانون مذکور بادر نظر داشت شرایط مندرج قانون طی مراحل اسناد تقنینی تجدید گردد تا نواقص و مشکلات موجود مرفوع شود.

ارزیابی مختصر محتوای سند تقنینی

طرح قانون مؤسسات غیردولتی دارای (۸) فصل می‌باشد که فصل اول آن تحت عنوان احکام عمومی شامل منظور وضع، اصطلاحات، رعایت اسناد تقنینی، شخصیت مؤسسه، مرجع ثبت و صدور، مرجع تطبیق و نام اختصاری می باشد. فصل دوم تحت عنوان تأسیس و مراحل ثبت مؤسسه، احکام در رابطه به تأسیس و ثبت مؤسسه، درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه داخلی، محتویات درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه، اساسنامه، درخواست تأسیس و ثبت مؤسسه خارجی، ارزیابی درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه، کمیسیون ارزیابی مؤسسات، وظایف و صلاحیت های

کمیسیون ارزیابی مؤسسات، جلسات کمیسیون ارزیابی مؤسسات، رد درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه، صدور جواز فعالیت و اجازه نامه فعالیت، دفتر مؤسسه، موانع تأسیس و عضویت در آن، ارائه دو یا بیشتر از دو درخواست به عین عنوان و ارسال و نشر لیست مؤسسات جدیدالتأسیس پیش‌بینی گردیده است. فصل سوم تحت عنوان فعالیت‌ها و صلاحیت‌های مؤسسات، شامل احکام در رابطه به فعالیت‌های ممنوعه، فعالیت‌های اقتصادی، چتر مؤسسات، مؤسسات هم‌آهنگی، عضویت در سازمان‌های بین‌المللی و ایجاد نمایندگی در خارج از کشور می‌باشد. فصل چهارم تحت عنوان امور مالی و تدارکاتی مؤسسه، شامل منابع تمویل، حساب بانکی، طرز مصارف دارائی، اندازه‌مزد کارکنان و مصارف مؤسسه، استفاده از اموال، محاسبه امور مالی، نظارت و بررسی امور مالی، مالیه و محصول، امور تدارکاتی، عدم انتقال به خارج کشور، ارائه پلان و معرفی پروژه، وسایط و تجهیزات مخابراتی می‌باشد. فصل پنجم تحت عنوان تشکیلات مؤسسه، حاوی احکام در مورد تشکیل مؤسسه، هیئت مدیره و هیئت اجرائیه می‌باشد. فصل ششم تحت عنوان نظارت و گزارش دهی مؤسسات، موارد نظارت، بررسی و تسلیمی پروژه، ارائه و نشر گزارش را شامل می‌باشد. فصل هفتم احکامی در مورد ادغام، انقسام، تغییر شخصیت، انحلال و تصفیه مؤسسه می‌باشد. فصل هشتم تحت عنوان احکام نهائی، در رابطه به وضع پالیسی، تضاد منافع، تعدیل اساسنامه، مثنی جواز فعالیت، حفظ اسناد، عدم مداخله در امور مؤسسه، نمبر پلیت، حفظ اسرار، مؤیدات، کسب معلومات، تحویلی عواید، احکام انتقالی، پیشنهاد مقرر، وضع طرزالعمل‌ها و لوايح و انفاذ، احکام مشخصی را پیش‌بینی نموده است.

موافقه ادارات ذیربط

انستیتوت امور قانونگذاری و تحقیقات علمی - حقوقی به منظور تدقیق هر چه بیشتر طرح قانون مذکور و رعایت حکم ماده چهل و یکم قانون طی مراحل اسناد تقنینی منتشره جریده رسمی شماره (۱۳۱۳) سال ۱۳۹۷ از نمایندگان وزارت‌های محترم اقتصاد، مالیه و امور زنان و سکرتریت ویژه مبارزه با فساد اداری، مؤسسات هم‌آهنگی و اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری افغانستان دعوت به عمل آورده و طرح قانون مؤسسات غیر دولتی را در جلسه مؤرخ ۱۳۹۸/۸/۱۱ به اشتراک نمایندگان فوق‌الذکر مورد تدقیق و ارزیابی قرار داده و نمایندگان محترم موافقت خویش را در زمینه ابراز نمودند.

قابل ذکر است که طرح مذکور شامل آجندای جلسه مؤرخ ۱۳۹۸/۹/۱۰ کمیته محترم قوانین گردیده بود اما به اساس هدایت شفاهی جلالتمآب محترم معاون دوم ریاست جمهوری اسلامی افغانستان، وزارت عدلیه مؤظف گردید تا طرح را دوباره به اشتراک نمایندگان وزارت محترم اقتصاد، دیده بان شفافیت و اتاق تجارت و سرمایه گذاری افغانستان بازنگری و غرض طی مراحل ارسال دارند.

به منظور تکمیل هدایت فوق الذکر طرح قانون مؤسسات غیر دولتی طی جلسات متعددی مورد بحث قرار گرفت و بالاثر در برخی از مواد آن تغییرات و اصلاحات به میان آمد و دوباره غرض بحث به کمیته محترم قوانین ارسال گردید.

طرح مذکور در جلسه شماره (۱۴) مؤرخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۵ کمیته محترم قوانین مورد بحث قرار گرفته، در نتیجه طرح تأیید و وزارت عدلیه مؤظف گردید تا کمیته تخنیکی با ترکیب نمایندگان وزارت اقتصاد، وزارت عدلیه و نهاد های هماهنگی مؤسسات در مورد تعیین مزد کارکنان مؤسسات غیر دولتی و مسایل دیگری که در جلسه مطرح شده، تشکیل و موضوع را مجدداً بررسی نموده و نظریات و پیشنهادات اعضای کمیته را درج طرح نموده و جهت طی مراحل بعدی به کابینه جمهوری اسلامی افغانستان ارائه نماید.

به تاسی از هدایت فوق الذکر طرح به اشتراک نمایندگان محترم وزارت های اقتصاد و مالیه و مؤسسات هماهنگی، شبکه زنان افغانستان و اتاق تجارت و سرمایه گذاری افغانستان مجدداً بازنگری، نظریات و پیشنهادات اعضای محترم کمیته قوانین در طرح منعکس گردید. قابل یاد آوری است که طرح قانون مؤسسات غیر دولتی یکی از تعهدات دولت جمهوری اسلامی افغانستان در سال ۲۰۱۹ بوده و وزارت محترم مالیه به طی مراحل آن تأکید دارند.

نتایج متوقعه

با انفاذ قانون مؤسسات غیر دولتی، نتایج ذیل بر آورده خواهد شد:

۱- زمینه شفافیت و حسابدگی در اجراءات و فعالیت های مؤسسات غیر دولتی به صورت بهتر تأمین خواهد شد.

- ۲- امور مربوط به فعالیت مؤسسات غیر دولتی به صورت بهتر تنظیم خواهد گردید.
- ۳- زمینه نظارت و ارزیابی اجراءات مؤسسات غیر دولتی فراهم خواهد شد.
- ۴- وظایف، صلاحیت ها، مکلفیت ها و تشکیلات مؤسسات غیر دولتی (هیئت مدیره و هیئت اجرائیه) به صورت بهتر تفکیک خواهد گردید.
- ۵- زمینه استفاده مؤثر از امکانات و منابع تمویل مؤسسات غیر دولتی فراهم خواهد گردید.
- ۶- خلاها و نواقص که در قانون نافذ موجود بوده، مرفوع خواهد گردید.
- ۷- زمینه ارتباط و هماهنگی مؤسسات غیر دولتی با وزارت ها و ادارات دولتی ذیربط فراهم خواهد گردید.
- فوقاً گزارش در زمینه ارائه شد، طوریکه کابینه محترم جمهوری اسلامی افغانستان لازم دانند، در مورد تصمیم اتخاذ خواهند فرمود.

طرح قانون مؤسسات غير دولتي

فصل اول

احكام عمومي

منظور وضع

ماده اول:

این قانون به منظور تنظیم امور مربوط به ثبت، تأسیس، فراهم نمودن زمینه نظارت، ارزیابی و تأمین شفافیت در اجرای فعالیت های مؤسسات غیردولتی وضع گردیده است.

اصطلاحات

ماده دوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

۱- **مؤسسه غیر دولتی:** شخصت حکمی غیر دولتی، غیر سیاسی و غیر انتفاعی داخلی یا خارجی می باشد، سازمان ملل متحد و ارگان های مربوط آن شامل این تعریف نمی گردد.

۲- **مؤسسه غیر دولتی داخلی:** شخصیت حکمی غیر دولتی است که به منظور پیشبرد هدف یا اهداف معین مطابق احکام این قانون در داخل کشور تأسیس و جواز فعالیت را اخذ نموده باشد.

۳- **مؤسسه غیر دولتی خارجی:** نمایندگی مؤسسه غیر دولتی خارجی است که مطابق احکام این قانون تأسیس و اجازه نامه فعالیت را اخذ نموده باشد.

۴- **مؤسسه غیر دولتی هماهنگی:** مؤسسه غیردولتی است که با اشتراک داوطلبانه حداقل ده مؤسسه غیر دولتی مطابق احکام این قانون تأسیس و جواز فعالیت را اخذ نموده باشد.

۵- **تضاد منافع:** حالتی است که هیئت مدیره، هیئت اجرائیه یا سایر کارکنان مؤسسه به نحوی از انحا در اجرای وظایف و اعمال صلاحیت های مربوط به مؤسسه طور مستقیم یا غیر مستقیم منفعت شخصی داشته باشند.

رعایت اسناد تقنینی

ماده سوم:

مؤسسه غیر دولتی مکلف است در پیشبرد اهداف خویش احکام قانون اساسی افغانستان، این قانون و سایر اسناد تقنینی را رعایت نماید.

شخصیت مؤسسه

ماده چهارم:

شخصیت مؤسسه زمانی تثبیت می‌گردد که اساسنامه مؤسسه غیر دولتی داخلی و مؤسسه غیر دولتی خارجی مطابق احکام این قانون ترتیب، ثبت و بالترتیب جواز فعالیت یا اجازه نامه فعالیت آن از طرف وزارت اقتصاد صادر گردیده باشد.

مرجع ثبت و صدور

ماده پنجم:

وزارت اقتصاد مرجع ثبت و صدور جواز فعالیت مؤسسات غیر دولتی داخلی و اجازه نامه فعالیت مؤسسات غیر دولتی خارجی در افغانستان می‌باشد.

مرجع تطبیق

ماده ششم:

(۱) وزارت اقتصاد مرجع تطبیق احکام این قانون می‌باشد.
(۲) ریاست انسجام مؤسسات غیر دولتی به منظور تطبیق احکام مندرج این قانون در چوکات وزارت اقتصاد، فعالیت می‌نماید.

نام اختصاری

ماده هفتم:

- (۱) مؤسسه غیر دولتی منبهد در این قانون به نام مؤسسه یاد می‌گردد.
- (۲) مؤسسه غیر دولتی داخلی منبهد در این قانون به نام مؤسسه داخلی یاد می‌گردد.
- (۳) مؤسسه غیر دولتی خارجی منبهد در این قانون به نام مؤسسه خارجی یاد می‌گردد.
- (۴) مؤسسه غیر دولتی هماهنگی منبهد در این قانون به نام مؤسسه هماهنگی یاد می‌گردد.
- (۵) ریاست انسجام مؤسسات غیر دولتی منبهد در این قانون به نام ریاست انسجام یاد می‌گردد.

فصل دوم تأسیس و مراحل ثبت مؤسسه

ثبت و تأسیس مؤسسه

ماده هشتم:

- (۱) مؤسسه داخلی توسط حداقل دو شخص حقیقی داخلی ثبت و تأسیس می‌گردد.
- (۲) مؤسسه خارجی مطابق احکام این قانون در افغانستان ثبت و تأسیس می‌گردد.

درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه داخلی

ماده نهم:

- (۱) اشخاص مندرج فقره (۱) ماده هشتم این قانون می‌توانند، درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه داخلی را توأم با فورمه های معیاری ثبت که از طرف ریاست انسجام تهیه می‌گردد در مرکز به وزارت اقتصاد و در ولایات به ریاست های اقتصاد طور کتبی ارائه نمایند.
- (۲) ریاست های اقتصاد ولایت مکلف اند، درخواست و فورمه های مندرج فقره (۱) این ماده و سایر اسناد مربوط به ثبت مؤسسه داخلی را بررسی و بعد از رفع خلاء و نواقص به اسرع وقت به وزارت اقتصاد طور کتبی ارسال نمایند.

محتویات درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه

ماده دهم:

- (۱) درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه داخلی حاوی محتویات ذیل می‌باشد:

- ۱- نام رسمی و اختصاری مؤسسه.
- ۲- آدرس و شهرت مؤسسین.
- ۳- اهداف و نوع فعالیت.
- ۴- ساختار تشکیلاتی.
- ۵- ذکر شماره تماس و پست الکترونیکی جهت تأمین ارتباط.
- ۶- نشان (آرم) مؤسسه.
- ۷- لیست ابتدائی اجناس و تجهیزات.

- (۲) درخواست دهنده ثبت و تأسیس مؤسسه نمی‌تواند، از نام و نشان مؤسسه ایکه قبلاً منحل شده یا از نام مؤسسات، ادارات، تصدی ها و شرکت های دولتی استفاده نمایند.

(۳) درخواست دهنده ثبت و تأسیس مؤسسه مکلف است، در خلال مدت سه ماه بعد از ثبت و تأسیس مؤسسه، آدرس مشخص دفتر مؤسسه مربوط را به ریاست انسجام ارسال نمایند.

محتویات اساسنامه مؤسسه

ماده یازدهم:

(۱) درخواست دهنده ثبت و تأسیس مؤسسه مکلف است، در اساسنامه مؤسسه موارد ذیل را طور واضح درج نمایند:

- ۱- نام، نام اختصاری، نشان و آدرس دفتر مرکزی مؤسسه.
  - ۲- اهداف و ساحة فعالیت مؤسسه.
  - ۳- طرز انتخاب، عزل و دوره کاری هیئت مدیره و هیئت اجرائیه مؤسسه.
  - ۴- طرز تدویر جلسات هیئت مدیره و هیئت اجرائیه مؤسسه.
  - ۵- وظایف، صلاحیت ها و ملکیت های هیئت مدیره، هیئت اجرائیه و سایر کارکنان مؤسسه.
  - ۶- طرز گزارشدهی از اجراءات و فعالیت های مؤسسه.
  - ۷- طرز استفاده از دارائی های مؤسسه.
  - ۸- موارد و طرز تعدیل اساسنامه.
  - ۹- ادغام، انفصال، تغییر شخصیت حقوقی و انحلال مؤسسه.
  - ۱۰- طرز استفاده و توزیع دارائی ها بعد از ختم فعالیت یا انحلال مؤسسه.
  - ۱۱- طرز نظارت داخلی از اجرای فعالیت های مؤسسه.
  - ۱۲- آغاز و ختم سال مالی مؤسسه.
- (۲) اساسنامه مؤسسه بعد از تأیید و امضای درخواست دهندگان توأم با درخواست ثبت مؤسسه در مرکز به وزارت اقتصاد و در ولایات به ریاست های اقتصاد ارائه می گردد.

درخواست تأسیس و ثبت مؤسسه خارجی

ماده دوازدهم:

(۱) درخواست دهنده ثبت و تأسیس مؤسسه خارجی مکلف است، اسناد ذیل را از طریق مراجع دیپلماتیک به وزارت امور خارجه ارسال نماید:

- ۱- درخواست مبنی بر ثبت و تأسیس مؤسسه.
- ۲- کاپی جواز فعالیت از کشور متبوع.

۳- کاپی اساسنامه مربوط.

۴- لیست هیئت اجرائیه مؤسسه در افغانستان.

۵- لیست تجهیزات و دارائی مربوط در افغانستان.

۶- اهداف و فعالیت های مؤسسه در افغانستان.

۷- ارائه سند از سابقه فعالیت مؤسسه در کشور متبوع.

(۲) وزارت امور خارجه مکلف است، اسناد مندرج فقره (۱) این ماده را به وزارت اقتصاد ارائه نماید.

ارزیابی درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه

ماده سیزدهم:

(۱) ریاست انسجام، درخواست ارائه شده و اسناد منضمه ثبت و تأسیس مؤسسه داخلی و مؤسسه خارجی را در خلال ده روز بررسی و جهت اتخاذ تصمیم به کمیسیون ارزیابی مؤسسات ارائه می نماید.

(۲) ریاست انسجام در صورت دریافت نواقص و کمبود در درخواست ارائه شده و اسناد منضمه آن، اسناد ثبت و تأسیس مؤسسه داخلی را به شخص درخواست دهنده و اسناد ثبت و تأسیس مؤسسه خارجی را به وزارت امور خارجه، مسترد می نماید.

کمیسیون ارزیابی مؤسسات

ماده چهاردهم:

(۱) کمیسیون ارزیابی مؤسسات متشکل است از:

۱- معین مالی و اداری وزارت اقتصاد به حیث رئیس.

۲- نماینده وزارت مالیه به حیث عضو.

۳- نماینده وزارت امور خارجه به حیث عضو.

۴- نماینده کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان به حیث عضو.

۵- نماینده منتخب مؤسسات هماهنگی به حیث عضو.

۶- نماینده منتخب شبکه زنان به حیث عضو.

۷- نماینده اتاق تجارت و سرمایه گذاری افغانستان به حیث عضو.

(۲) سکرتریت کمیسیون ارزیابی مؤسسات مندرج فقره (۱) این ماده به عهده ریاست انسجام می باشد.

وظایف و صلاحیت های کمیسیون ارزیابی مؤسسات

ماده پانزدهم:

کمیسیون ارزیابی مؤسسات، دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

- ۱- بررسی و ارزیابی درخواست ثبت و تأسیس مؤسسات و اتخاذ تصمیم در زمینه.
- ۲- بررسی پیشنهاد انحلال مؤسسات و اتخاذ تصمیم در زمینه.
- ۳- بررسی پیشنهاد تغییر نام مؤسسات و اتخاذ تصمیم در زمینه.
- ۴- تصویب صدور مثنای جواز فعالیت یا اجازه نامه فعالیت مؤسسات.
- ۵- اتخاذ تصمیم در مورد تأیید یا رد پیشنهاد مؤسسات مبنی بر تغییر شخصیت.
- ۶- بررسی درخواست مؤسسات مبنی ایجاد دفاتر نمایندگی مؤسسات در خارج از کشور و اتخاذ تصمیم در زمینه.
- ۷- بررسی درخواست مؤسسات منحل شده که خواهان فعالیت دوباره اند.
- ۸- اتخاذ تصمیم مبنی بر واگذاری اجناس و تجهیزات مؤسسات منحل شده.
- ۹- تصویب پالیسی ها، رهنمود ها و سایر اسناد مربوط به انسجام مؤسسات.
- ۱۰- بررسی اختلافات ناشی از تطبیق احکام این قانون بین مؤسسه و اداره دولتی و اتخاذ تصمیم در زمینه.
- ۱۱- سایر موضوعاتی که مطابق احکام این قانون از صلاحیت کمیسیون ارزیابی مؤسسات باشد.

جلسات کمیسیون ارزیابی مؤسسات

ماده شانزدهم:

- (۱) جلسات کمیسیون ارزیابی مؤسسات طور عادی و فوق العاده دایر شده می تواند.
- (۲) جلسات عادی کمیسیون ارزیابی مؤسسات در هر پانزده روز یک بار دایر می گردد.
- (۳) جلسات فوق العاده کمیسیون ارزیابی مؤسسات به اساس تصمیم رئیس آن دایر شده می تواند.
- (۴) تصامیم کمیسیون ارزیابی مؤسسات به اکثریت آراء اتخاذ می گردد.

رد درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه

ماده هفدهم:

- (۱) کمیسیون ارزیابی مؤسسات درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه را در حالات ذیل رد می نماید:
  - ۱- عدم مطابقت اساسنامه و اسناد ثبت و تأسیس مؤسسه با احکام این قانون.

۲- مشابهت نام مؤسسه با نام ادارات دولتی یا غیر دولتی، سازمان های بین المللی، تصدی ها، شرکت ها و مؤسسات قبلاً ثبت شده که سبب سوء تفاهم گردد.

(۲) ریاست انسجام مکلف است در صورت رد درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه از طرف کمیسیون ارزیابی مؤسسات، دلایل رد آن را طی مدت سه روز طور کتبی به درخواست دهنده ابلاغ نماید.

صدور جواز فعالیت و اجازه نامه فعالیت

ماده هجدهم:

(۱) هرگاه درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه از طرف کمیسیون ارزیابی مؤسسات تأیید گردد، مؤسسه مذکور ثبت و جواز فعالیت مؤسسه داخلی در بدل مبلغ بیست هزار (۲۰۰۰۰) افغانی و اجازه نامه فعالیت مؤسسه خارجی در بدل مبلغ دو هزار (۲۰۰۰) دالر امریکائی به امضای وزیر اقتصاد، صادر می گردد.

(۲) میعاد اعتبار جواز فعالیت مؤسسه داخلی و اجازه نامه فعالیت مؤسسه خارجی از تاریخ صدور آن ها سه سال می باشد.

(۳) جواز فعالیت مؤسسه داخلی و اجازه نامه فعالیت مؤسسه خارجی با تحقق شرایط ذیل تجدید می گردد:

۱- ارائه درخواست.

۲- تصفیه وجایب مالیاتی.

۳- ارائه به موقع گزارش اجراات فعالیت مربوط.

۴- رعایت احکام این قانون، سایر اسناد تقنینی و اساسنامه مربوط در جریان فعالیت ها.

۵- پرداخت بیست و پنج فیصد مبلغ مندرج فقره (۱) این ماده.

(۴) مؤسسه مکلف است، درخواست تجدید جواز فعالیت و اجازه نامه فعالیت مربوط را در خلال مدت دو ماه قبل از انقضای مدت مندرج فقره (۲) این ماده به وزارت اقتصاد ارائه نماید.

(۵) مؤسسه در دفتر ثبت به یکی از زبان های رسمی کشور ثبت می گردد.

دفتر مؤسسه

ماده نوزدهم:

(۱) دفتر مرکزی مؤسسه در ولایتی می باشد که درخواست ثبت و تأسیس مربوط را در آنجا ارائه نموده است.

- (۲) مؤسسه می‌تواند، نمایندگی خویش را عندالضرورت در سایر ولایات ایجاد نماید.
 (۳) مؤسسه داخلی نمی‌تواند، هیئت مدیره مربوط را در خارج از کشور ایجاد نماید.

موانع تأسیس مؤسسه و عضویت در آن

ماده بیستم:

(۱) اشخاص ذیل حین تصدی وظیفه نمی‌توانند، مؤسسه را ثبت، تأسیس یا در آن عضو باشند:

۱- رئیس جمهور.

۲- مقامات عالی رتبه دولتی.

۳- مقامات دولتی.

۴- کارکنان ردیف های الف و ب مندرج قانون کارکنان خدمات ملکی.

۵- افسران.

۶- رؤسای احزاب سیاسی.

(۲) هیئت اجرائیه مؤسسه در صورت موجودیت تضاد منافع نمی‌تواند در عین زمان در مؤسسه دیگر یا شرکت به حیث رئیس یا معاون ایفای وظیفه نماید.

ارائه دو یا بیشتر از دو درخواست به عین عنوان

ماده بیست و یکم:

هرگاه دو یا بیشتر از دو درخواست ثبت و تأسیس مؤسسه داخلی تحت یک عنوان ارائه گردد، حق اولیت به درخواست دهنده اولی داده می‌شود.

ارسال و نشر لیست مؤسسات جدیدالتأسیس

ماده بیست و دوم:

(۱) وزارت اقتصاد مکلف است، لیست مکمل مؤسسات جدیدالتأسیس را به وزارت مالیه، ریاست عمومی امنیت ملی و ادارات سکتوری ارسال نماید.

(۲) وزارت اقتصاد مکلف است، لیست مؤسسات را با ذکر نام اعضای هیئت مدیره و هیئت اجرائیه و عرصه های کاری آن ها در ویب سایت مربوط نشر نماید.

فصل سوم

فعالیت ها و صلاحیت های مؤسسات

فعالیت های ممنوعه

ماده بیست و سوم:

- (۱) مؤسسه نمی تواند، فعالیت های ذیل را انجام دهد:
  - ۱- اشتراک در فعالیت ها و مبارزات سیاسی.
  - ۲- پرداخت و تدارک مستقیم و غیر مستقیم وجوه مالی برای احزاب سیاسی و نامزدان عهده های انتخابی.
  - ۳- تشویق، ترویج و حمایت از اعمال خشونت آمیز و فعالیت های نظامی.
  - ۴- تبعض علیه حقوق بشر و خشونت علیه زنان.
  - ۵- آموزش اشخاص در رشته های نظامی.
  - ۶- اشتراک در پروژه ها و قرارداد های ساختمانی.
  - ۷- تولید، توزیع، خرید و فروش سلاح و مهمات.
  - ۸- اشتراک در فعالیت های تروریستی و حمایت، تشویق یا تمویل تروریزم.
  - ۹- مساعدت به زرع، تولید، پروسس، خرید، فروش، توزیع، صدور، عرضه، نگهداشت، حمل و نقل، تملیک و استعمال مواد مخدر یا فراهم آوری تسهیلات در زمینه.
  - ۱۰- استفاده از امکانات مربوط علیه منافع ملی، حقوق دیگران و شعایر دینی و مذهبی.
- (۲) کمیسیون ارزیابی مؤسسات می تواند در صورت درخواست رئیس نمایندگی دیپلماتیک کشور تمویل کننده، به مؤسسه اجازه اشتراک در پروژه ها و قرارداد های ساختمانی مندرج جزء ۶ فقره (۱) این ماده، را صادر نماید.

فعالیت های اقتصادی

ماده بیست و چهارم:

- (۱) مؤسسه می تواند، جهت برآورده شدن اهداف غیر انتفاعی مربوط به فعالیت های اقتصادی مبادرت ورزد.
- (۲) اعضای هیئت مدیره، اعضای هیئت اجرائیه و سایر کارکنان مؤسسه نمی توانند، معامله اقتصادی را با مؤسسه مربوط انجام دهند.

چتر مؤسسات

ماده بیست و پنجم:

(۱) مؤسسات می‌توانند، به منظور تطبیق پروژه‌ها و فعالیت‌های تخصصی مربوط چتر مؤسسات را که تعداد آن‌ها کمتر از ده مؤسسه نباشد، با رعایت موارد ذیل، ایجاد نمایند:

۱- کسب موافقه اداره سکتوری مربوط.

۲- کسب موافقه وزارت اقتصاد.

۳- معرفی کمیته اجرائی مربوط به وزارت اقتصاد.

۴- ارائه طرزالعمل کاری مربوط به وزارت اقتصاد.

(۲) کمیته اجرائی چتر مؤسسات به منظور تطبیق حکم مندرج فقره (۱) این ماده و تأمین ارتباط و هماهنگی با ادارات ذیربط به ترکیب مساوی از نمایندگان مؤسسات عضو تشکیل می‌گردد.

(۳) رئیس و معاون کمیته اجرائی چتر مؤسسات از بین اعضای آن برای یک دوره یک ساله انتخاب می‌گردد.

(۴) سکرتریت کمیته اجرائی چتر مؤسسات را، مؤسسه به عهده دارد که نماینده آن به حیث رئیس کمیته اجرائی انتخاب گردیده است.

(۵) اعضای چتر مؤسسات در اجرای وظایف مربوط به چتر مؤسسات به صورت جمعی و در اجرای وظایف مؤسسه مربوط به صورت انفرادی مسؤول می‌باشند.

(۶) ایجاد چتر مؤسسات، مانع اجرای وظایف و ایفای مکلفیت‌های مؤسسات عضو شده نمی‌تواند.

(۷) وظایف، صلاحیت‌ها، طرز تدویر جلسات، اتخاذ تصمیم و سایر امور مربوط به چتر مؤسسات در طرزالعمل مربوط، تنظیم می‌گردد.

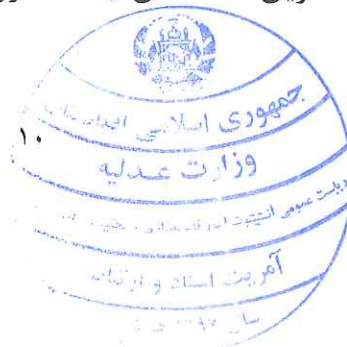
مؤسسه هماهنگی

ماده بیست و ششم:

(۱) مؤسسات می‌توانند به منظور تحقق اهداف ذیل، مؤسسه هماهنگی را که تعداد اعضای آن کمتر از ده مؤسسه نباشد، مطابق احکام این قانون ثبت و تأسیس نمایند:

۱- هماهنگی و انسجام بهتر فعالیت‌های مؤسسات عضو.

۲- تشویق مؤسسات و تمویل کنندگان به منظور تطبیق پروژه‌های مربوط در ولایات کشور مطابق نیازمندی‌ها.

۳- تدویر برنامه های مربوط به ارتقای ظرفیت مؤسسات.

(۲) مؤسسه هماهنگی مکلف است، جواز فعالیت مربوط را مطابق احکام مندرج ماده هجدهم این قانون از وزارت اقتصاد اخذ نماید.

(۳) امور مربوط به فعالیت مؤسسات هماهنگی در اساسنامه مربوط تنظیم می گردد.

عضویت در سازمان های بین المللی

ماده بیست و هفتم:

(۱) مؤسسه می تواند به منظور تحقق اهداف و پیشبرد فعالیت های مربوط، طور داوطلبانه عضویت سازمان های بین المللی را کسب نماید.

(۲) مؤسسه مندرج فقره (۱) این ماده مکلف است در خلال مدت سی روز موضوع را به وزارت اقتصاد طور کتبی اطلاع دهد.

ایجاد نمایندگی در خارج از کشور

ماده بیست و هشتم:

(۱) مؤسسه داخلی می تواند در صورت ضرورت نمایندگی خویش را در سایر کشور ها با رعایت شرایط ذیل تأسیس نماید:

۱- سند معتبر مبین اینکه مؤسسه می تواند از کشور خارجی مورد نظر منابع تمویل دریافت نماید.

۲- داشتن حداقل پنج سال فعالیت مؤثر در داخل کشور.

۳- ارائه سند بودجه ابتدائی جهت ایجاد دفتر در خارج از کشور.

۴- ارائه طرزالعمل کاری مؤسسه در خارج از کشور.

۵- ارائه سوانح و سوابق کاری اشخاص که در کشور میزبان با مؤسسه همکاری می نمایند، بعد از تأیید مرجع مربوط کشور میزبان به وزارت اقتصاد.

۶- ذکر آدرس مشخص نمایندگی در صورت امکان.

(۲) مؤسسه مندرج فقره (۱) این ماده مکلف است، درخواست ایجاد نمایندگی در خارج از کشور را به وزارت اقتصاد ارائه نماید.

(۳) درخواست مندرج فقره (۲) این ماده بعد از تأیید کمیسیون ارزیابی مؤسسات، جهت طی مراحل به وزارت امور خارجه ارائه می گردد.

- (۴) مؤسسه مکلف است، بعد از ایجاد نمایندگی مربوط در خارج از کشور، آدرس مشخص آن را و در صورت تغییر مکان در خلال مدت پانزده روز طور کتبی به وزارت اقتصاد اطلاع دهد.
- (۵) مؤسسه مکلف است، حساب بانکی نمایندگی خویش را در کشور خارجی افتتاح و گزارش آن را سالانه به وزارت اقتصاد ارائه نماید.

فصل چهارم

امور مالی و تدارکاتی مؤسسه

منابع تمویل

ماده بیست و نهم:

مؤسسه از منابع ذیل تمویل می‌گردد:

- ۱- اعانه، هدایا و وصیت.
- ۲- دریافت مساعدت از دولت.
- ۳- دریافت بودجه از نهاد های تمویل کننده.
- ۴- عواید حاصله ناشی از دارائی منقول و غیرمنقول مربوط.
- ۵- عواید حاصله ناشی از فعالیت های اقتصادی.

حساب بانکی

ماده سی ام:

- (۱) مؤسسه مکلف است، حساب یا حسابات معینه بانکی را در یکی از بانک های موجود در کشور بعد از معرفی کتبی وزارت اقتصاد، افتتاح نماید.
- (۲) مؤسسه مکلف است، وجوه حاصله از منابع تمویل را در حساب یا حسابات معینه بانکی مندرج فقره (۱) این ماده انتقال دهد.
- (۲) مؤسسه مکلف است، مصارف و معاملات پولی مربوط را از طریق حساب یا حسابات مندرج فقره (۱) این ماده اجراء نماید.
- (۴) کمیسیون ارزیابی مؤسسات می‌تواند، در صورت ضرورت پیرامون حساب بانکی مؤسسه از طریق د افغانستان بانک از بانک مربوط، معلومات مطالبه نماید.

طرز مصارف دارائی

ماده سی و یکم:

(۱) هیئت مدیره، هیئت اجرائیه و سایر کارکنان مؤسسه مکلف اند، منابع تمویل مندرج ماده بیست و نهم این قانون را صرف در جهت پیشبرد هدف یا اهداف غیر انتفاعی مؤسسه مصرف نمایند.

(۲) منابع تمویل مندرج ماده بیست و نهم این قانون به مقاصد و منافع شخصی اعضای هیئت مدیره، هیئت اجرائیه، سایر کارکنان و تمویل کنندگان یا اقارب آن ها الی درجه دوم به شکل مستقیم یا غیر مستقیم مصرف شده نمی تواند.

استفاده از اموال

ماده سی و دوم:

(۱) مؤسسه دارای اموال منقول و غیر منقول بوده که جهت انجام مقاصد و اهداف غیر انتفاعی خویش، مطابق احکام این قانون از آن استفاده می نماید.

(۲) مؤسسين، اعضای هیئت مدیره و سایر کارکنان مؤسسه نمی توانند، اموال منقول و غیرمنقول مؤسسه را بنام خود یا اقارب شان الی درجه دوم خریداری یا ثبت نمایند.

محاسبه امور مالی

ماده سی و سوم:

(۱) هرگاه بودجه سالانه مؤسسه مبلغ پنجاه هزار (۵۰۰۰۰) دالر امریکایی یا معادل آن به افغانی باشد در این صورت مؤسسه مکلف به داشتن صورت حساب مالی سالانه محاسبه شده (آدیت مالی) می باشد.

(۲) مؤسسه مکلف است، صورت حساب مالی سالانه محاسبه شده (آدیت مالی) خویش را در خلال ربع اول سال آینده مالی به وزارت اقتصاد ارائه نماید.

(۳) هرگاه بودجه سالانه مؤسسه بیشتر از پنجصد هزار (۵۰۰۰۰۰) دالر امریکایی یا معادل آن به افغانی باشد، در این صورت مؤسسه مکلف است، صورت حساب مالی سالانه محاسبه شده مربوط را از طریق وزارت های اقتصاد، مالیه، اداره سکتوری و مؤسسه هماهنگی مربوط نشر نماید.

(۴) صورت حساب مالی مؤسسه از طرف محاسب مسلکی دارنده جواز نامه محاسبه، محاسبه می گردد.

نظارت و بررسی امور مالی

ماده سی و چهارم:

- (۱) وزارت اقتصاد صورت حسابات و امور مالی مؤسسه را نظارت و بررسی می‌نماید.
- (۲) مؤسسه مکلف است، حین نظارت و بررسی مندرج فقره (۱) این ماده، صورت حسابات مالی سالانه و سایر معلومات لازم را در اختیار هیئت مؤظف وزارت اقتصاد قرار دهد.
- (۳) هیئت مدیره، هیئت اجرائیه و سایر کارکنان مؤسسه از اجراءات غیر قانونی امور مالی و حسابی مسؤؤل می‌باشند.

محصول و مالیه

ماده سی و پنجم:

- (۱) مؤسسه از پرداخت محصول گمرکی توريد اموال، که در پیشبرد اهداف غیر انتفاعی و خیریه مؤسسه ضروری است، بعد از تأیید وزارت اقتصاد، مطابق احکام اسناد تقنینی مربوط معاف می‌باشد.
- (۲) مؤسسه مکلف است، مالیات موضوعی مربوط را مطابق احکام قانون پرداخته و یک نقل اسناد آن را به وزارت اقتصاد ارائه نماید.

امور تدارکاتی

ماده سی و ششم:

- (۱) مؤسسه مکلف است، وسایط نقلیه، ماشین آلات، پرزہجات و سایر تجهیزات مورد ضرورت را در صورت امکان از داخل کشور تهیه و تدارک نماید.
- (۲) مؤسسه مکلف است، قبل از توريد وسایط نقلیه، ماشین آلات، پرزہجات و سایر تجهیزات مورد ضرورت اجازه قبلی ادارات ذیربط را حاصل نماید.
- (۳) مؤسسه می‌تواند به منظور تأمین اهداف غیر انتفاعی مربوط وسایط نقلیه، ماشین آلات، پرزہجات و سایر تجهیزات خویش را به اساس داوطلبی تحت نظر نمایندگان وزارت‌های اقتصاد و مالیه به فروش برساند.
- (۴) هرگاه وسایط نقلیه، ماشین آلات، پرزہجات و سایر تجهیزات مندرج فقره (۳) این ماده بالای مؤسسه دیگر به فروش برسد، در این صورت مؤسسه فروشنده از پرداخت مالیه معاف بوده، در غیر آن مؤسسه مطابق احکام قانون مکلف به پرداخت مالیه می‌باشد.

عدم انتقال به خارج از کشور

ماده سی و هفتم:

مؤسسه نمی‌تواند، وسایط نقلیه، ماشین آلات، پرزجات و سایر تجهیزات مربوط را به خارج از کشور انتقال دهد.

ارائه پلان و معرفی پروژه

ماده سی و هشتم:

(۱) مؤسسه مکلف است، پلان کاری سالانه خویش را به منظور هماهنگی با ادارات سکتوری به ریاست انسجام ارائه نماید.

(۲) مؤسسه مکلف است، قبل از آغاز کار پروژه، درخواست معرفی پروژه که شامل پیشنهاد پروژه (پروپوزل)، قرارداد پروژه، پلان کاری و جزئیات بودجه آن می‌باشد، به ریاست انسجام ارائه نماید.

(۳) ریاست انسجام مکلف است، موارد مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده را به ادارات سکتوری و ریاست اقتصاد ولایت مربوط بالترتیب ارائه و معرفی نماید.

(۴) تطبیق پروژه های اضطراری حین وقوع حوادث از احکام مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده مستثنی می‌باشد.

(۵) مؤسسه مکلف است در هماهنگی با ادارات ذیربط بعد از ختم کار پروژه، گزارش آن را به مراجع مربوط ارائه نماید.

وسایل و تجهیزات مخابراتی

ماده سی و نهم:

مؤسسه مکلف است، قبل از توريد و فعال سازی وسایل و تجهیزات مخابراتی اجازه کتبی وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی را حاصل نماید.

فصل پنجم

تشکیلات مؤسسه

تشکیل مؤسسه

ماده چهارم:

مؤسسه دارای تشکیلات ذیل می‌باشد:

۱- هیئت مدیره.

۲- هیئت اجرائیه.

هیئت مدیره

مادهٔ چهل و یکم:

(۱) هیئت مدیرهٔ مؤسسه مسؤل اتخاذ تصامیم مؤسسه بوده و مرکب از حداقل پنج عضو می‌باشد.
(۲) شخصی به حیث عضو هیئت مدیره مؤسسه استخدام شده می‌تواند که دارای شرایط ذیل باشد:

۱- اكمال سن هجده سالگی.

۲- داشتن اهلیت حقوقی کامل.

۳- داشتن حداقل سند تحصیلی لیسانس.

۴- داشتن حداقل سه سال تجربهٔ کاری.

۵- عدم محکومیت به حرمان از حقوق مدنی.

۶- عدم داشتن قرابت الی درجهٔ دوم با هیئت اجرائیه مؤسسه.

۷- عدم داشتن تضاد منافع با مؤسسه.

(۳) اعضای هیئت مدیرهٔ مؤسسه برای مدت دو سال از طرف مؤسسین انتخاب می‌گردند. انتخاب مجدد آنها برای دوره‌های بعدی مجاز می‌باشد.

(۳) مؤسسین مکلف اند، سه ماه قبل از ختم دورهٔ کاری هیئت مدیره، هیئت مدیره جدید را انتخاب و رسماً به وزارت اقتصاد معرفی نمایند.

(۴) هرگاه یکی از اعضای هیئت مدیره از وظیفه عزل، مستعفی، وفات یا به مریضی صعب‌العلاج مصاب گردد که مانع اجرای وظیفه گردد، شخص دیگری مطابق احکام این قانون به حیث عضو هیئت مدیره انتخاب می‌گردد.

(۵) وظایف و صلاحیت‌های هیئت مدیره، تدویر جلسات و سایر امور مربوط به آن در اساسنامهٔ مؤسسه، تنظیم می‌گردد.

هیئت اجرائیه

مادهٔ چهل و دوم:

(۱) هیئت اجرائیه مؤسسه مرکب است از:

۱- رئیس مؤسسه.

۲- معاون یا معاونان مؤسسه (در صورتی که مؤسسه معاون یا معاونان داشته باشد).

۳- مسؤولین بخش های مؤسسه.

۴- مسؤولین دفاتر ساحوی مؤسسه (در صورتی که مؤسسه دفاتر ساحوی داشته باشد).

(۲) مؤسسین می توانند، بعد از تأسیس مؤسسه منحیث رئیس، معاون یا معاونان مؤسسه مربوط برای مدت سه سال، ایفای وظیفه نمایند.

(۳) هیئت مدیره مکلف است، سه ماه قبل از ختم میعاد مندرج فقره (۲) این ماده، رئیس، معاون یا معاونان مؤسسه را از طریق رقابت آزاد استخدام و رسماً به وزارت اقتصاد معرفی نماید.

رئیس مؤسسه، ممثل قانونی مؤسسه بوده و مسؤول امور اجرائیوی و اداری آن می باشد.

(۴) سایر کارکنان هیئت اجرائیه از طریق رقابت آزاد استخدام می گردند.

(۵) وظایف و صلاحیت های رئیس، معاون یا معاونان مؤسسه، کارکنان هیئت اجرائیه، طرز تدویر جلسات و سایر امور مربوط به آن در اساسنامه مؤسسه، تنظیم می گردد.

فصل ششم

نظارت و گزارش دهی مؤسسات

نظارت، بررسی و تسلیمی پروژه

ماده چهل و سوم:

(۱) وزارت اقتصاد مکلف است از ساختار، رهبری، مدیریت و طرز فعالیت مؤسسه نظارت و بررسی نماید.

(۲) اداره سکتوری ذیربط مکلف است، جریان پیشرفت کار پروژه مؤسسه را از نظر فنی به صورت دوامدار نظارت و بررسی نموده و بادر نظر داشت خصوصیات پروژه به وزارت اقتصاد گزارش ارائه نماید.

(۳) مؤسسه مکلف است، حین نظارت و بررسی هیئت وزارت اقتصاد یا اداره سکتوری ذیربط، زمینه را جهت نظارت و بررسی آنها فراهم نماید.

(۴) مؤسسه مکلف است، پروژه و اسناد مربوط را در خلال سه ماه بعد از اكمال آن، مطابق قرارداد به اداره سکتوری ذیربط تسلیم نماید.

(۵) اداره مندرج فقره (۴) این ماده مکلف است، گزارش اكمال و تسلیمی پروژه را در خلال یک ماه به وزارت اقتصاد ارائه نماید.

ارائه گزارش

ماده چهارم و چهارم:

(۱) مؤسسه مکلف است، گزارش فعالیت یا عدم فعالیت سالانه مربوط را مطابق فورمه های گزارش دهی که از طرف وزارت اقتصاد تهیه گردیده است، در خلال مدت دو ماه سال مالی مابعد ارائه نماید.

(۲) گزارش مندرج فقره (۱) این ماده در دو نقل به یکی از لسان های رسمی کشور ترتیب، یک نقل آن به وزارت اقتصاد یا به ریاست های اقتصاد ولایات و نقل دیگر آن به اداره سکتوری مربوط ارائه می گردد.

(۳) مؤسسه مکلف است، گزارش سالانه اموال منقول و غیر منقول مربوط را در خلال سه ماه سال مالی مابعد به وزارت اقتصاد ارائه نماید.

نشر گزارش

ماده چهارم و پنجم:

وزارت اقتصاد مکلف است، گزارش سالانه مؤسسات را بعد از تحلیل و ارزیابی در جریان شش ماه اول سال مالی مابعد در وب سایت مربوط و به شکل مجلد نشر نماید.

فصل هفتم

ادغام، انقسام، تغییر شخصیت، انحلال و تصفیه مؤسسه

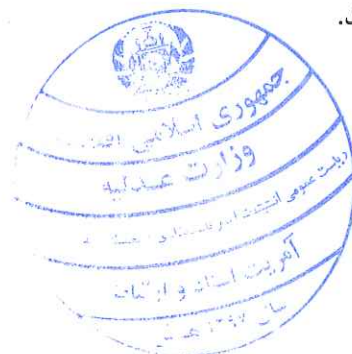
ادغام

ماده چهارم و ششم:

(۱) مؤسسه می تواند با مؤسسه یا مؤسسات دیگر که دارای اهداف مشابه باشند، بعد از اخذ موافقه کتبی وزارت اقتصاد مدغم گردد.

(۲) وزارت اقتصاد برای مؤسسه که به اثر ادغام مؤسسات، تحت عنوان جدید ایجاد گردیده است، مطابق حکم مندرج ماده هجدهم این قانون جواز فعالیت صادر می نماید.

(۳) مؤسسه که از اثر ادغام مؤسسات ایجاد گردیده است، مکلف به ایفای تعهدات مؤسسات مدغم شده می باشد.

انقسام

مادهٔ چهل و هفتم:

- (۱) مؤسسه می‌تواند بادر نظر داشت ساحةٔ فعالیت به دو یا بیشتر از دو مؤسسه منقسم گردد.
- (۲) مؤسسات منقسم شدهٔ مندرج فقرهٔ (۱) این ماده، هریک مسؤول تعهدات خویش می‌باشند، مگر اینکه در قرارداد، طور دیگر موافقه صورت گرفته باشد.
- (۳) مؤسسات منقسم شده مکلف اند در خلال مدت یک ماه بعد از انقسام، مطابق حکم مندرج مادهٔ هجدهم این قانون جواز فعالیت را از وزارت اقتصاد کسب نمایند.

انحلال

مادهٔ چهل و هشتم:

- (۱) مؤسسه در حالات ذیل منحل می‌گردد:
  - ۱- در صورتی که میعاد اعتبار جواز فعالیت یا اجازه نامهٔ فعالیت مؤسسه ختم گردیده و درخواست مبنی بر تجدید آن در خلال مدت سی روز به وزارت اقتصاد ارائه نشده باشد.
  - ۲- در صورتی که هیئت مدیره مؤسسه، به انحلال آن تصمیم اتخاذ نماید.
  - ۳- در صورتی که شکایت کتبی و مستند از طرف ادارهٔ ذیربط دولتی یا مردم مبنی بر فعالیت های غیر قانونی مؤسسه ارائه شده باشد.
- (۲) مؤسسه منحل شده در صورت داشتن دلایل مؤجه می‌تواند، اعتراض خویش را به کمیسیون ارزیابی مؤسسات ارائه نماید.
- (۳) هرگاه کمیسیون ارزیابی مؤسسات، دلایل مندرج فقرهٔ (۲) این ماده را مؤجه تشخیص نماید به دوام فعالیت مؤسسه تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- (۴) هرگاه مؤسسه به اثر سهل انگاری مسؤولین آن منحل گردیده باشد و مسؤولین آن خواستار دوام فعالیت مؤسسه باشند، می‌توانند درخواست خویش را جهت دوباره فعال شدن به کمیسیون ارزیابی مؤسسات ارائه نمایند.
- (۵) هرگاه درخواست مندرج فقرهٔ (۴) این ماده از طرف کمیسیون ارزیابی مؤسسات مورد تأیید قرار گیرد، جواز فعالیت یا اجازه نامه فعالیت مؤسسه در بدل پرداخت مبلغ مندرج فقرهٔ (۱) مادهٔ هجدهم این قانون صادر می‌گردد.

عواقب انحلال

مادهٔ چهل و نهم:

(۱) هرگاه مؤسسه منحل گردد یا از حالت غیرانتفاعی به انتفاعی تغییر شخصیت دهد، دارائی منقول و غیر منقول آن بعد از پرداخت دیون و طلبات به مؤسسهٔ دارای اهداف و فعالیت های مشابه، انتقال می‌نماید، در صورت عدم موجودیت مؤسسهٔ مشابه، دارائی منقول و غیر منقول مؤسسه به ادارهٔ ذیربط دولتی تعلق می‌گیرد.

(۲) انتقال دارائی منقول و غیرمنقول مندرج فقرهٔ (۱) این ماده بعد از موافقهٔ کمیسیون ارزیابی مؤسسات صورت می‌گیرد.

(۳) وزارت اقتصاد مکلف است که لیست مؤسسات منحل شده و مؤسساتی که تغییر شخصیت نموده اند با ذکر شهرت مسؤولین و دارائی های آن ها بعد از اعلام انحلال به ادارهٔ ذیربط سکتوری غرض جلوگیری از فعالیت ها و سوء استفاده از منابع تمویل ارسال نماید.

(۴) مؤسسهٔ داخلی که از آغاز ثبت الی تاریخ انحلال موفق به دریافت منابع تمویل یا کمک های نقدی و جنسی نشده باشد از حکم مندرج فقرهٔ (۱) این ماده مستثنی می‌باشد.

تغییر شخصیت

مادهٔ پنجاهم:

مؤسسه می‌تواند، با رعایت حکم مندرج مادهٔ چهل و نهم این قانون به شکل انتفاعی تغییر شخصیت نماید یا با سایر نهاد های انتفاعی مدغم گردد.

فصل هشتم

احکام نهائی

وضع پالیسی ها

مادهٔ پنجاه و یکم:

(۱) مؤسسه مکلف است، پالیسی های مالی و حساب، تدارکات و منابع بشری مربوط را مطابق به احکام قانون کار و سایر اسناد تقنینی وضع نماید.

(۲) پالیسی های مندرج فقرهٔ (۱) این ماده بعد از تأیید کمیسیون ارزیابی مؤسسات نافذ و مرعی الاجراء می‌باشد.

تضاد منافع

ماده پنجاه و دوم:

(۱) هرگاه عضو هیئت مدیره، هیئت اجراییه یا سایر کارکنان مؤسسه حین اجرای وظایف و صلاحیت های مربوط منافع خویش را در تضاد با منافع مؤسسه دریابد، مکلف است موضوع را به مرجع تصمیم گیرنده اطلاع و از اجرای وظیفه محوله و صلاحیت مفوضه اجتناب ورزد.

(۲) مؤسسه مکلف است، جهت مدیریت تضاد منافع پالیسی مشخصی را ترتیب و از اجرای آن اطمینان حاصل نماید.

تعدیل اساسنامه

ماده پنجاه و سوم:

(۱) اساسنامه مؤسسه بعد از تصویب هیئت مدیره مؤسسه تعدیل شده می تواند.

(۲) هیئت اجراییه مؤسسه مکلف است، در صورت تعدیل اساسنامه مؤسسه مربوط، یک نقل آن را توأم با مصوبه هیئت مدیره در خلال سی روز به وزارت اقتصاد ارسال نماید.

(۳) ریاست انسجام مکلف است، نقل تعدیل مندرج فقره (۲) این ماده را در مطابقت با احکام این قانون بررسی و در دفتر مربوط ثبت و ضم سوابق مؤسسه مربوط نماید.

مثنای جواز فعالیت و اجازه نامه فعالیت

ماده پنجاه و چهارم:

(۱) مثنای جواز فعالیت مؤسسه داخلی و اجازه نامه فعالیت مؤسسه خارجی در حالات ذیل صادر شده می تواند:

۱- در صورت از بین رفتن و فرسوده شدن.

۲- در صورت مفقودی مشروط بر نشر اعلان در یکی از رسانه های چاپی کثیر الانتشار و عدم دریافت آن.

(۲) وزارت اقتصاد مکلف است، مثنای جواز فعالیت و اجازه نامه فعالیت مندرج فقره (۱) این ماده را در بدل پرداخت بیست و پنج فیصد مبلغ مندرج فقره (۱) ماده هجدهم این قانون، برای مدت باقی مانده صادر نماید.

حفظ اسناد

ماده پنجاه و پنجم:

مؤسسه مکلف است، اسناد مربوط به فعالیت‌های خویش را الی هفت سال در آرشیف مربوط حفظ نمایند.

عدم مداخله در امور مؤسسه

ماده پنجاه و ششم:

اداره دولتی یا غیردولتی نمی‌تواند در فعالیت‌های مؤسسه مداخله نماید، مگر اینکه در این قانون طور دیگری تصریح شده باشد.

نمبر پلیت

ماده پنجاه و هفتم:

مؤسسه بعد از کسب جواز فعالیت می‌تواند، نمبر پلیت مؤقت را برای وسایط نقلیه خویش مطابق اسناد تقنینی مربوط تهیه نماید.

حفظ اسرار

ماده پنجاه و هشتم:

(۱) اعضای هیئت مدیره، اعضای هیئت اجرائیه و سایر کارکنان مؤسسه مکلف اند، اسرار مؤسسه را حفظ نمایند.

(۲) اعضای هیئت مدیره، اعضای هیئت اجرائیه یا سایر کارکنان مؤسسه نمی‌توانند، اسرار آبدات تاریخی، فرهنگی و مناطق نظامی را در داخل کشور افشاء یا به خارج از کشور انتقال دهند.

مؤیدات

ماده پنجاه و نهم:

(۱) هرگاه مؤسسه مرتکب یکی از اعمال مندرج اجزای ۱ الی ۶ ماده بیست و سوم این قانون گردد، حسب احوال مکلف به پرداخت جریمه نقدی از (۱۰۰۰۰۰) یکصد هزار الی (۲۰۰۰۰۰) دو صد هزار افغانی می‌باشد. در صورت تکرار تخلف، مؤسسه منحل می‌گردد.

(۲) هرگاه مؤسسه مرتکب یکی از اعمال مندرج اجزای ۷ الی ۱۰ ماده بیست و سوم این قانون گردد، مطابق احکام قانون مجازات می‌گردد.

(۳) هرگاه اعضای هیئت مدیره، اعضای هیئت اجرائیه یا سایر کارکنان مؤسسه از حکم مندرج فقره (۲) ماده بیست و چهارم این قانون تخلف ورزند، مکلف به پرداخت جریمه نقدی معادل پنجاه فیصد حجم معامله اقتصادی انجام شده، می باشد.

(۴) هرگاه اعضای هیئت مدیره، اعضای هیئت اجرائیه یا سایر کارکنان مؤسسه از احکام مندرج ماده سی و یکم این قانون تخلف ورزد، علاوه بر اعاده مبلغ مصرف شده، مکلف به پرداخت جریمه نقدی معادل پنجاه فیصد آن نیز می باشد.

(۵) هرگاه یکی از اعضای هیئت مدیره، اعضای هیئت اجرائیه یا سایر کارکنان مؤسسه از حکم مندرج فقره (۲) ماده پنجاه و هشتم این قانون تخلف ورزد، مطابق احکام قانون مجازات می گردد.

کسب معلومات

ماده شصتم:

(۱) اداره کشفی یا امنیتی می تواند، در صورت ضرورت معلومات مورد نیاز خویش را در مورد فعالیت های مؤسسه در مرکز از طریق وزارت اقتصاد و در ولایات از طریق ریاست های اقتصاد، دریافت نماید.

(۲) وزارت ها و ادارات مکلف اند، نتیجه بررسی از فعالیت های مؤسسات مربوط را که مطابق احکام قانون حاصل نموده اند، در خلال مدت یک هفته به وزارت اقتصاد طور کتبی ارسال دارند.

تحویلی عواید

ماده شصت و یکم:

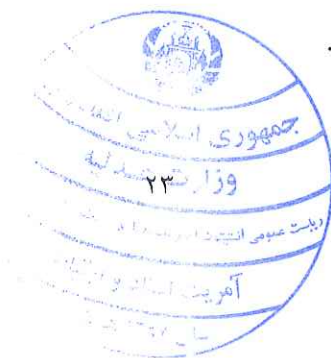
عواید حاصله ناشی از تطبیق احکام این قانون به حساب واحد دولت، تحویل بانک می گردد.

احکام انتقالی

ماده شصت و دوم:

(۱) مؤسساتی که قبل از انفاذ این قانون در وزارت اقتصاد ثبت و تأسیس شده اند، مکلف اند اجراءات خویش را مطابق احکام این قانون تنظیم نمایند.

(۲) مؤسساتی که با انفاذ این قانون، از تاریخ صدور جواز فعالیت یا اجازه نامه فعالیت شان مدت سه سال یا بیشتر از آن سپری شده باشد، مکلف اند در خلال مدت شش ماه جواز فعالیت یا اجازه نامه فعالیت مربوط را تجدید نمایند.

(۳) مؤسسه مکلف است در بدل تجدید جواز فعالیت یا اجازه نامه فعالیت مندرج فقره (۲) این ماده بیست و پنج فیصد مبلغ مندرج فقره (۱) ماده هجدهم این قانون را بپردازد.

پیشنهاد مقررہ، وضع طرز العمل ها و لوايح

ماده شصت و سوم:

وزارت اقتصاد به منظور تطبيق بهتر احكام اين قانون، مقررہ ها را پیشنهاد، طرز العمل ها و لوايح را وضع می نماید.

انفاذ و الغاء

ماده شصت و چهارم:

این قانون از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد و قانون مؤسسات غیردولتی داخلی و خارجی (NGOs) منتشره جریده رسمی شماره (۸۵۷) سال ۱۳۸۴ هـ ش ملغی شمرده می شود.

